

Lokal HISTORIE

Medlemsblad for Dragør Lokalhistoriske Forening

Nr. 1-2022.

feb. 2022

ISSN 246-3469

27. årgang

Tirsdag den 8. februar 2022. Museumsleder Søren Mentz fortalte om museernes funktioner i et moderne samfund.

Søren Mentz talte om den forestående Fastelavn. En skik fra Holland med at slå Katten af tønden”, der markeres også uden for Store Magleby.

Fredag den 20. maj 2022 forventes Dronning Margrethe at besøge Store Magleby. Måske kommer der også royale gæster fra Holland for at være med til at markere 500 års jubilæet for indvandringen.

Bestyrelse:

Formand: Dines Bogø

Næstformand: Renee Schwaner

Kasserer: Lis Klynge

Sekretær: Marianne Bogø

Bestyrelsesmedlem: Claus Ehlers

www.Dragør-Lokalhistorie.DK Mail: info@dragoer-lokalhistorie.dk

Redaktion: Dines Bogø (ansv.) og Wiebke Zickert.

Hvis foreningen har din email-adresse modtager du med jævne mellemrum nyheder om arrangementer mm.

Skriv til info@dragoer-lokalhistorie.dk, hvis du ikke får nyheder på mail. Ønskes den trykte udgave af blad afmeldt, så skriv gerne.

Udstillingscenter "Ved Diget 26" i Kastrup, som har indbudt foreningens medlemmer til besøg. Se senere i bladet på side 20.

Et barndoms- og ungdomsliv i Vængekvarteret

af Claus Skaalum Lyder

Det er nemt at forfalde til nostalgi, når du vælger at kigge tilbage på, hvad der skete i ens ungdomsår. I mit tilfælde så udspillede mine teenageår sig i Store Maglebys vængekvarter (Maglevang jf. ældre kort).

Min mor og far erhvervede et parcelhus på hjørnet af Gærdevænget (nr. 21) og Fasanvænget i begyndelsen af 1960'erne, og jeg kom så til i januar 1963, senere fulgt to søstre.

Området omkring Gærdevænget blev min legeplads og mit ungdomslivs omdrejningspunkt, da gaden var fyldt med børn i samme aldersgruppe.

Der var ikke tid til at kede sig, og der var altid nogle andre nabobørn klar til at ødelægge kedsomheden, hvis der blev for stille. Min mor valgte i lighed med en stor del af hendes generation at skifte arbejdsmarkedet ud, med et liv med børn og familie, mens min far sørgede for lønnen til hele familiens opretholdelse.

Jeg har aldrig hverken frekventeret vuggestue, børnehave eller fritidshjem/klub. Det sociale fællesskab blev etableret blandt kvarterets unge og senere i svømmeklubben.

Lige over for mit barndomshjem havde to søstre (Landsmann og Petersen) i mange år Fasan Vask (Vaskeri og renseri), og jeg erindrer den skarpe odeur af rensedmidler, der hang i luften i kvarteret. Nogle år efter at søstrene besluttede at lukke vaskeriet, så istandsatte familien forretningen (i dag den del af villaen med fladt tag på Gærdevænget 19 / Fasanvænget 10D), og den ene søster startede

Fasan Sport. Fasan Sport blev senere flyttet til Rønne alle 25, senere overtog familien Landsmann bedsteforældrenes hus Grønnevej 2.

Jeg tilbragte meget af min tid efter skole i Fasan Sport, og gik ulønnet til hånd for Anne-Lis, som arbejdede fra morgen til aften, samtidig med at hun på et tidspunkt blev indvalgt i kommunalbestyrelsen.

Anne-Lis var en meget aktiv kvinde, og jeg stødte også ind i hendes brede engagement, da jeg dyrkede svømning på konkurrenceplan. Hun var en meget markant del af svømmeklubbens bestyrelse i en række år, inden hun blev indvalgt i kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsesmøde april 1978. Anne-Lis Landsmann er nr. 2 fra venstre. (Foto: Historisk arkiv).

På den modsatte side af Fasanvænget 37 – ca. 100 m længere mod Engvej var Vængekvarterets købmand Aagaard og så det noget mere velduftende og velbesøgte bageri (Fasanvænget 39).

Købmandsforretningen kom senere i mit liv meget tæt på, da min ene søster og svoger erhvervede forretningen, og udvidede butikken med dele af parcelhusets beboelse.

1981- Peter Aagaard som kustode på Dragør Museum. (Fotograf Dirch Jansen, Historisk arkiv).

Lige ved siden af vaskeriet tættere mod Møllevej ligger en bygning med fladt tag (Fasanvænget 10C). I mine unge år var der en forretning med garn og stof, drevet af fru Løje.

Min mor var en flittig gæst i butikken, da hun brugte megen tid på at holde os tre søskende med tøj og især strikkede huer, sweatere og vanter, samt konstant lappen af vores brugte tøj.

Igen ved siden af garnforretningen boede familien Kay, som havde

en mindre legetøjsforretning (Fasanvænget 10B) i den røde murstensvilla. Jeg mener også, at den var drevet af fru i huset.

I villaen Gærdely på hjørnet af Skadevænget og Fasanvænget (Fasanvænget 8) blev, der drevet frisørsalon i mine unge år, siden har forretningen ændret anvendelse flere gange, og der var en overgang en hundeklipper i selve den gamle villa.

På et tidspunkt blev der opført en anneksbygning, hvor frisørsalonen blevet flyttet over i. Senere er selve anneksbygningen dog blevet udskilt, og der er i dag en selvstændig familiebolig.

1959. Fasanvænget 37-39. (Foto: Jørgen B. Clausen).

Længere nede af Fasanvænget mod Dragør, så blev der etableret endnu en frisørsalon (Fasanvænget 34).

I starten hed frisørsalonen Shampoo. Den har skiftet ejer nogle gange, og den eksisterer i dag stadig som Salon Smilla.

Den mangeårige møbelforretning (Fasanvænget 41), som primært ombetrak møbler, var også et sted, der fik trafikken til at stige i kvarteret. I dag så forretningen jævnet med jorden og erstattet med mindre rækkehuse til beboelse.

Også bageriet og købmanden er omdannet til beboelse, og kun få spor af den oprindelige anvendelse er synlig. Hvis p-pladserne på begge side af Fasanvænget ikke var etableret, så ville sporene være totalt slettet.

Borgmestre i Dragør kommune

Af Peter Bothmann, Flemming Nielsen, Wiebke Zickert

Kommunalvalget er for længst overstået og Dragør har fået en ny borgmester. Borgmesterkandidaterne har fået vished, og i dette udskilningsløb er der en tilbage som får lov at bære den flotte kæde.

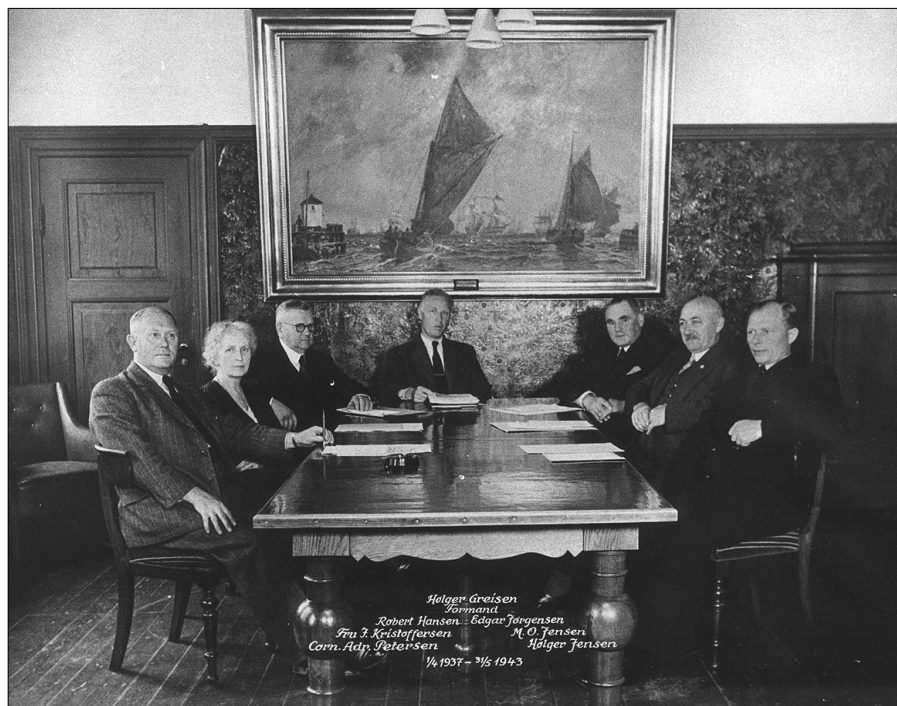
Men før den nuværende borgmester har der jo været en lang række. Hvis vi nøjes med at kaste blikket bagud til omkring 2. verdenskrigs afslutning, kan vi tælle 16 ledere af de tidligere to kommuner. Det er mænd, der fører an her. Blot to kvinder har i de sidste 76 år siddet for bordenden. Og den ene kun en kort periode som afløser for en afgangsborgmester. Den anden havde så to valgperioder. Begge efter kommunesammenlægningen i 1974.

De to kommuner har naturligvis fulgt den gældende lovgivning på området og har hver især ændret navn fra sogneråd til kommunalbestyrelse, og den ledende figur fra sognerådsformand til borgmester i takt med lovgivningen.

At der kun har været to kvindelige borgmestre betyder ikke, at kvinder har været fraværende i kommunalpolitik på Amagers syd-

spids. Der har i tidens løb siddet rigtigt mange dygtige og engagerede kvinder i både sogneråd og kommunalbestyrelser, men dette må blive en historie på et andet tidspunkt.

Kigger vi lidt ind i listen har der været en klar forskel på det politiske udgangspunkt i de to gamle kommuner, hvorimod det efter kommunesammenlægningen har været lidt mere broget.

1943. Stationsvej 5. Dragør kommunalbestyrelse. (Historisk arkiv).

Konstitueringerne i Dragør efter sammenlægningen i 1974 har ved et par lejligheder fundet vej til avisernes spalter, og der har da et par gange været en del forviklinger. Det der i pressen vel kaldes studehandler, dvs. flere forskellige konstitueringer i løbet af ganske få dage.

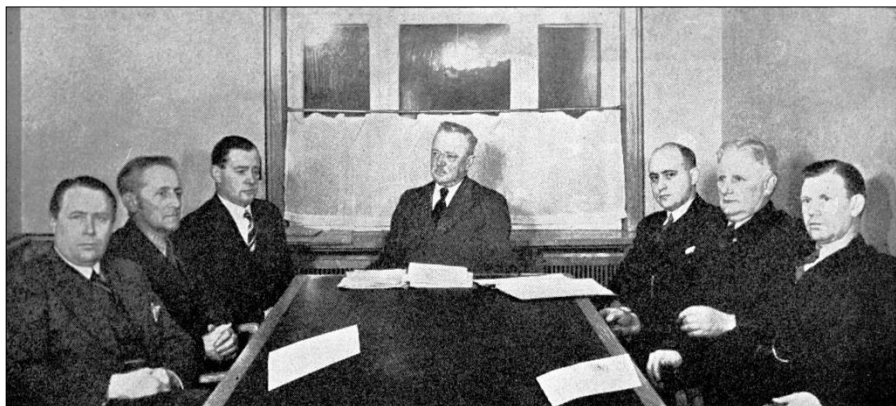

Dragør rådhus på Stationsvej 5 er opført i 1914 og udvidet mod øst i 1947. (Foto udlånt af Else Arnbo).

Og mon ikke det var en sådan begivenhed pressen ventede efter det seneste valg, hvor Dragør var længst om at indgå en aftale.

Dragørs borgmestre har generelt ikke trukket store overskrifter i medierne. Lokalt har bølgerne ofte gået højt, og nogle gange absolut til ordentlighedens grænse.

Kun få borgmestre har oplevet voldsomme protester fra borgerne, og disse protester har oftest haft afsæt i økonomiske prioriteringer i de borgernære områder.

Ca. 1937. Hovedgaden 29. Store Magleby sogneråd. (Historisk arkiv).

18. december 2019. Hovedgaden 29. Tidl. rådhus og fra 1965, fritidshjem, fritidsklub m.v. (Foto: Dines Bogø).

Som børn – unge –ældre

En enkelt har i nyere tid skilt sig ud, ved at lancere store visioner om vandland mm, og det fik mange mennesker op af stolene. I samme periode fik et budgetforslag også borgere til at arrangere møder i protest over dispositioner, der ville ramme kultur og bevaring hårdt.

2022. Konstituering mellem liste A, C og V. (Foto Kurt Christensen).

I disse situationer har et bredt samarbejde vist sig at kunne bære igennem, og visionerne blev lagt ned.

Dragør er, som de fleste ved, i stigende grad udfordret. Primært på økonomi siden.

Byens muligheder for at have en stabil økonomi udfordres af udligningsudgiften. Og med det der er tilbage, bliver det hele tiden sværere at levere det service niveau borgerne ønsker på stort set alle forvaltningsområder.

BORGMESTRE				
parti	navn	periode	By / sogn	Noter
	DRAGØR KOMMUNE			
Borgerlig Fællesliste	Holger P. Greisen	-1946		Kommunalbestyrelsesformand Sognerådsformand fra 1942
A	Edgar Jørgensen	1948		
A	Edgar Jørgensen	1950		
A	Edgar Jørgensen	1953	Dragør	Ny lovgivning Borgmester 1.10.
A	Holger Cornelius Jensen	1958	Dragør	
A	Holger Cornelius Jensen	1962	Dragør	
A	Holger Cornelius Jensen	1966	Dragør	Udtrådt 31.12.1967
A	Juel Hansen	1968	Dragør	Overtog efter H.C. Jensen
A	Svend Karlsson	1969	Dragør	Overtog efter Juel Hansen
A	Svend Karlsson	1970	Dragør	
	STORE MAGLEBY KOMMUNE			
?	D. B. Dirchsen (sognerådsfmd)	-1942	St .Magleby	
C	C.E. Gjertsen	1942	St. Magleby	Vælges for 1 år
C	C.E. Gjertsen	1946	St. Magleby	
C	C.E. Gjertsen	1950	St. Magleby	
C	C.E. Gjertsen	1954	St .Magleby	
C	C.E. Gjertsen	1958	St .Magleby	
C	C.E. Gjertsen (Borgmester)	1965	St. Magleby	Implementering af ny lov
C	Albert Svendsen	1966	St. Magleby	
C	Albert Svendsen	1970	St. Magleby	
	FÆLLESKOMMUNEN			
C	Albert Svendsen	1974	Dragør	
T	Jørgen Rosscou	1978	Dragør	
T	Jørgen Rosscou	1982	Dragør	
A	Georg Lemke	1986	Dragør	
C	Jørgen Borgstøm	1990	Dragør	
T	Birgitte Rinhardt	1994	Dragør	
T	Birgitte Rinhardt	1998	Dragør	
C	Asger Larsen	2002	Dragør	
A	Allan Holst	2006	Dragør	
A	Allan Holst	2010	Dragør	
V	Eik Dahl Bidstrup	2014	Dragør	
V	Eik Dahl Bidstrup	2018	Dragør	
V	Helle Barth	2021	Dragør	Overtager 1.6.2021, da Eik Bidstrup udtræder af KB
C	Kenneth Gøtterup	2022	Dragør	

(Skema: Wiebke Zickert).

Den bid af lagkagen, kommunen selv kan forvalte, er fortvivlende beskeden.

Liste L (1 mandat). Liste T (3 mandater). I opposition. (Foto: Maiken Kestner og Ebbe Kyrø).

Ordinær Generalforsamling

I 2021 var det stærkt begrænset, hvad der kunne laves af aktiviteter. Det bevirkede, at vi ikke kunne afholdes generalforsamling i marts 2021, som vi skulle iflg. vedtægterne.

For et par år siden talte vi allerede i bestyrelsen om, at der gradvist skulle nye yngre kræfter til. Udskiftning var ikke mulig pga. Covid-19 restriktioner.

Bestyrelsessuppleant Kate Mathisen, der har været aktiv i foreningen fra starten i 1995 ønskede, at stoppe og nu sker det. Kate var en særdeles effektiv og god støtte for foreningens første formand Kurt Mathisen, der også redigerede og fremstillede foreningens blad i mere end 15 år.

Bestyrelsesmedlem Claus Ehlers, der har været medlem siden foreningens første ordinære generalforsamling i 1996, har haft flere funktioner. Først som bestyrelsessuppl., bestyrelsesmedlem, næstformand og efter Kurt Mathisens død som formand til 2021.

Fra 2012 til 2016 blev vores medlemsblad udgivet i samarbejde med Historisk arkiv. Lidt debat om fortsat at udgive bladet i en trykt udgave bevirkede, at Claus fra 2017 til 2021 stod for redigering og han sørgede også for at bladet blev trykt.

13. februar 2015. Formænd: Dines Bogø (2021-202x), Claus Ehlers (2015-2021), Kurt Mathisen (1995-2015).

Lis Klynge blev medlem i 2013. Tre år senere blev Lis kasserer. Foreningen fik udviklet et effektivt program, der både håndterer regnskab, medlemskartotek og udsendelser til medlemmerne.

En handlekraftig kasserer, der også sørger for på en venlig måde, at minde medlemmerne om manglende kontingentbetaling.

Generalforsamling: Dragør Lokalhistoriske Forening

Kun adgang for medlemmer

Tirsdag den 29. marts 2022 kl. 19.00

Festsalen, Wiedergården, 2791 Dragør

Dagsorden iflg. Vedtægterne:

1: Valg af dirigent

Forslag: Carsten Dinesen Maass

2: Orientering om foreningen siden sidste generalforsamling

3: Fremlæggelse af reviderede regnskaber

4: Fastsættelse af kontingent for år 2023

Forslag: Uændret kontingent. 150/200 kr.

5: Behandling af indkomne forslag (ingen forslag)

6: Valg af bestyrelse og bestyrelsessuppleanter

Formand Dines Bogø – villig til genvalg

Næstformand Renee Schwaner – villig til genvalg

Kasserer Lis Klynge – genopstiller ikke

Sekretær Marianne Bogø – villig til genvalg

Bestyrelsesmedlem Claus Ehlers – genopstiller ikke

Claus Skaalum Lyder – modtager valg til bestyrelsespost

Wiebke Zickert – modtager valg til bestyrelsespost

Bestyrelsessuppleant Ingelise Lund – villig til genvalg

Bestyrelsessuppleant Kate Mathisen – genopstiller ikke

Peter Bothmann – modtager valg til suppleantpost

Marchen Leth – modtager valg til suppleantpost

7: Valg af revisor og reviorssuppleant

Revisor Else Lykke Madsen – villig til genvalg

Revisorsuppleant Christian Clausen – villig til genvalg

8: Eventuelt

Ingen vedtagelser

Dragør Lokalhistoriske Forening

Regnskab

Perioden 1/1 - 31/12 2020

Indtægter	2020	2019
Kontingenter	43.950,00	41.800,00
Bogsalg Trap	3.380,00	
Bogsalg Jubilæumsbog	450,00	
Omkostninger:		
Medlemsarrangementer	11.066,90	23.103,86
Blad/bog (tryk og udbringning) 1)	28.732,50	12.337,50
Kontor (blækpatroner mm)	879,00	59,90
I/T assistance	800,00	500,00
Porto, bank, gebyrer	3.502,58	2.204,79
Gaver, arrangementsstøtte 2)	7.480,00	999,50
Bestyrelsesmøder	1.000,65	0,00
Trap bogindkøb		5.325,13
Indtægter i alt	47.780,00	41.800,00
Udgifter i alt	53.461,63	44.530,68
Overskud/Underskud	-5.681,63	-2.730,68

Status pr. 31. dec. 2020

Sparekassen Sjælland-Fyn 1. jan. 2020	14.608,63
Resultat 2020	-5.681,63
Sparekassen Sjælland-Fyn 31. dec. 2020	8.927,00

Kommentarer:

- 1) Jubilæumsbogen har naturligvis øget udgifter til tryk samt uddeling/porto.
- 2) DLF har ydet støtte til Kikkenborgen på 3.000,- kr. og til Frelsens Hær på 1.000,- kr., samt indkøbt bøger fra Museum Amager for 2.500,- kr.

Dragør, den 13 januar 2021

Lis Klyngre, Kasserer

Else Lykke Madsen, Revisor

Regnskabet revideret og fundet i orden.

Dragør Lokalhistoriske Forening

Regnskab

Perioden 1/1 - 31/12 2021

Indtægter	2021	2020
Kontingenter	47.500,00	43.950,00
Sponsortilskud Spar Nord	5.000,00	0,00
Bogsalg Trap	0,00	3.380,00
Bogsalg Jubilæumsbog	0,00	450,00

Omkostninger:

Medlemsarrangementer 1)	23.640,54	11.066,90
Bog/blad trykning 2)	4.750,00	22.687,50
Bog/blad omdeling/porto 2)	3.559,00	8.675,00
Kontor (blækpatroner mm)	1.614,95	879,00
I/T assistance	500,00	800,00
Bankgebyrer	1.535,84	872,58
Gaver, arrangementsstøtte	900,00	7.480,00
Bestyrelsesmøder	1.559,95	1.000,65

Indtægter i alt	52.500,00	47.780,00
Udgifter i alt	38.060,28	53.461,63
Overskud/Underskud	14.439,72	-5.681,63

Status pr. 31. dec. 2021

Sparekassen Sjælland-Fyn 1. jan. 2021	8.927,00
Resultat 2021	14.439,72
Sparekassen Sjælland-Fyn 31. dec. 2021	23.366,72

Noter:

- 1) Jubilæumsarrangementet 14. november 2021 var den store omkostning.
- 2) Udgivelsen af Jubilæumsbogen i 2020 øgede omkostningerne for både tryk, omdeling og porto.

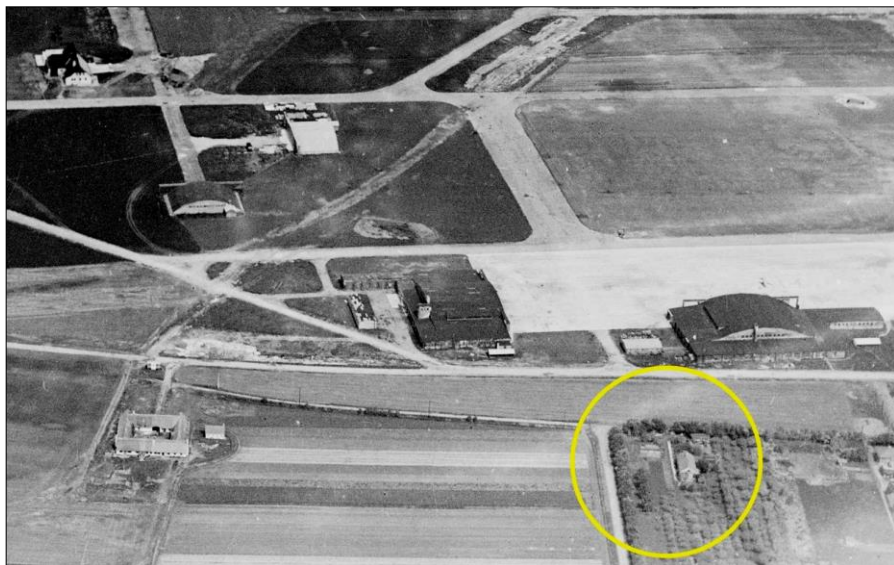
Dragør, den 27. januar 2022

Lis Klynge, Kasserer

Regnskabet revideret
og fundet i orden
Else Lykke Madsen, Revisor

Efter generalforsamling. 29. marts 2022 kl. 19.30

Foredrag om Dragørs nordligste hus på Ryvej 45

Ca. 1949. Området ved Ryvej, der danner grænsen mellem Tårnby og Store Magleby kommuner.

To lokale opførte ejendommen Ryvej 45 lige før besættelsen. De flyttede langt "uden for byen" for at bo et fredeligt sted. Dengang lå selve lufthavnen langt fra kommunegrænsen.

Ingen havde forudset, at Luftwaffe holdt København Lufthavn besat fra den 10. april 1940 til den 5. maj 1945. Fra 1943 blev den udbygget helt til kommunegrænsen. Omkring lufthavnen blev der opsat et stort antal FLAK (*Flugabwehrkanone*). Antiluftskyts.

Renee Schwaner (nuv. ejer) og Dines Bogø fortæller om de mange forskellige funktioner, der har været på Ryvej 45.

Møde: Erik Norman Svendsen, 26. april 2022 kl. 19.00.

Erik Norman Svendsen kommer "tilbage" til Dragør, hvor han var sognepræst i 1986-1992. Festsalen i Wiedergården.

Erik Norman Svendsen fortæller om sin tid i Dragør. Desuden betragtninger om Amager, som han også har skrevet forord om i lokalhistoriske bøger. Erik Norman Svendsen var biskop i Københavns Stift i 1992-2009.

Tilmelding nødvendigt på mail til: norman@2791dragoer.dk

Returadresse:
DLF v/Marianne Bogo
Ternevænget 20
2791 Dragør

Udstillingscenter 10. maj 2022 "Ved Diget 26"

Tirsdag den 10. maj 2022 er foreningens medlemmer inviteret til Kastrup, hvor vi får mulighed for at se et nyere udstillingscenter, der åbnede i 2020.

6. juni 2020. En tidligere udstilling på "Plyssen" er flyttet til en gårdlænge, hvor der er blevet mulighed for at udbygge samlingerne.

Selve lokalet kan på få minutter ændres til en stor sal.

Fra Christianshavn til Sydamager. Se fotos om sporvogne, busser, jernbane, fly, lufthavn, færger til Sverige, gl. gårde, markante bygninger, livet på Amager m.v. Centret sørger for kaffe og the. Vi medbringer øl/vand/vin og lidt til kaffen.